

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3060>

ArticleHistory:

Received

20/10/2020

Accept

29/12/2021

Available

online

31/12/2021

TEACHING WRITING SKILLS IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE DURING THE COVID-19 PANDEMIC¹

COVID-19 (KORONAVİRÜS) SALGINI SÜRECİNDE YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİNİN ÖĞRETİMİ

Fahri EROL²
Ahmet AKKAYA³

Abstract

The main purpose of this research is to determine the didactic views on the teaching of writing skills in teaching Turkish as a foreign language during the Covid-19 (Coronavirus) pandemic. In accordance with this purpose, In the field of teaching Turkish as a foreign language during the Covid-19 pandemic, 30 Turkish teachers working actively in different institutions and having different demographic characteristics were included in the study group of the research. A semi-structured interview form developed by the researcher was used as a data collection tool in the study, in which the phenomenology pattern was adopted based on the qualitative approach. The prepared form was presented to the participants in the digital media due to the pandemic conditions, and content analysis was used in the analysis of the obtained data. Based on the data obtained from the research, it was concluded that the opportunities of the digital world for teaching writing skills in teaching Turkish as a foreign language could not be fully utilized. In addition, it was concluded that web 2.0 tools are not sufficiently known and used effectively, there are limitations in terms of course materials and measurement-evaluation tools, and there are problems with interaction, feedback and digital competence in activities.

Keywords: Foreign Language, Turkish, Covid-19 Pandemic, Distance Education, Writing

Özet

Bu araştırmanın temel amacı Covid-19 (Koronavirüs) salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimine ilişkin öğretici görüşlerini tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında, farklı kurumlarda aktif çalışan ve farklı demografik özelliklere sahip 30 Türkçe öğreticisi araştırmanın çalışma grubunda yer almıştır. Nitel yaklaşımın esas alındığı, olgu bilim deseni

¹Bu araştırma, 1. yazarın 2. yazar danışmanlığında 2021 yılında hazırladığı "Covid-19 (Koronavirüs) Salgını Sürecinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Öğretimi" isimli tezden üretilmiştir.

² Bilim Uzmanı, Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, fahri.erol@gmail.com ORCID: 0000-0001-7428-3822

³ Prof. Dr., Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, aakkaya@adiyaman.edu.tr, ORCID : 0000-0003-3845-8992

benimsendiği araştırmada, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Hazırlanan form, salgın koşulları dolayısıyla dijital ortamda katılımcılara sunulmuş, elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerden hareketle, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yazma becerisinin öğretimine yönelik dijital dünyanın olanaklarından tam olarak yararlanılamadığı, web 2.0 araçlarının yeterince tanınmadığı ve etkili kullanılamadığı, ders materyali ve ölçme-değerlendirme araçları bakımından sınırlılığın olduğu, etkinliklerde etkileşim, geri bildirim ve dijital yetkinlik kaynaklı sorunların olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, Türkçe, Covid-19 Salgını, Uzaktan Eğitim, Yazma

GİRİŞ

İnsanlar, tarih boyunca birçok salgın ve afet ile karşılaşmış, bu ve benzeri doğal olaylar sonucu birbirlerinden ayrı yaşamaya mecbur kalmışlardır. 21. yüzyılda ortaya çıkan ve küresel çapta büyük sağlık krizleri yaşatan Covid-19 salgını, milyonlarca insanın günlerce hatta aylarca evlerinden çıkmamasına, kendilerini izole etmelerine sebep olmuştur. Birçok alanda zorunlu olarak değişim yaşanmasına sebep olan Covid-19 salgını eğitim alanında da etkili olmuş ve öğrenme sürecinde değişimi zorunlu kılmıştır (Eraslan ve Yücel, 2021: 485). Salgın sürecinin başlaması ile beraber genel olarak okullar, üniversiteler ve diğer eğitim kurumları yüz yüze olan eğitimlerine ara vererek uzaktan eğitim uygulamalarına geçmiştir. Böylece dünyada bir buçuk milyar öğrenci uzaktan eğitim uygulamalarına dâhil edilmiştir. Dolayısıyla *acil uzaktan eğitim* olarak adlandırılan bu süreçte eğitim faaliyetleri, gerekli iletişim teknolojisi araçları kullanılarak bütün yaş gruplarında ivedi bir şekilde dünya genelinde uygulanmaya başlanmıştır. Bu süreçte kurumların ana hedefi, ara verilerle aksatılan eğitim faaliyetlerine hızlı çözüm üretebilmektir (Sezgin, 2021: 275). Bu noktadan hareketle uzaktan eğitim ile acil uzaktan eğitim kavramlarının farklı anlamları karşıladığı görülmektedir. Bunlar aşağıda gösterilmektedir.

- Uzaktan eğitim bir seçenek iken acil uzaktan eğitim bir zorunluluktur.
- Uzaktan eğitim doğası gereği teorik ve pratik bilgilere dayanarak gerçekleştirilen planlı bir süreç iken acil uzaktan eğitim çevrim içi ve çevrim dışı mevcut tüm kaynaklarla bir kriz zamanında hayatta kalma ile ilgili bir süreci ifade etmektedir.
- Uzaktan eğitim pedagojik bir kavram iken acil uzaktan eğitim kriz durumunda uygulandığı için pedagojik bir kavram olmaktan uzak kalmaktadır (Bozkurt vd.,2020: 2).

Salgının başlaması ile beraber birçok ülkede acil uzaktan eğitim uygulanmaya başlanmıştır. Eğitim sistemine bir çözüm olarak getirilen acil uzaktan eğitim faaliyetleri beraberinde birtakım sorunları da getirmektedir. Acil uzaktan eğitimin süreç içerisinde getirdiği birtakım eğitimsel alışkanlıklar ve bireylerin yaşam stiline etkisinin salgın sonrasında gerçekleştirilecek olan yüz yüze veya uzaktan eğitim faaliyetlerini derinden etkileyebileceği belirtilmektedir. Özellikle bu süreçte öğreticilerin içerik geliştirmede, doğru teknolojileri kullanmada yaşadığı sorunların ve kişisel verilerin kullanımına bağlı olarak gelişen etik endişelerinin onlarda uzaktan eğitime karşı bir isteksizliğin oluşmasına zemin hazırlayacağı belirtilmektedir (Sezgin, 2021: 275-276).

Türkiye’de de eğitim faaliyetleri Covid-19 salgınının etkisiyle hızlı bir değişime uğramış, okul öncesinden yükseköğretime kadar bütün örgün ve yaygın kurumlarda acil ve zorunlu olarak uzaktan eğitim modeline geçiş yapılmıştır. Bu bağlamda genel olarak üniversitelere bağlı TÖMER birimlerinde yürütülen yabancı dil olarak Türkçe dersleri de uzaktan eğitim modeliyle devam ettirilmeye çalışılmıştır (İskender, 2021: 98).

Türkçede dil öğretimi, anlama ve anlatma temel dil becerilerinin kazandırılması ekseninde gerçekleştirilmektedir. Her beceri birbiri ile bağlantılıdır. Bu bağlamda bir becerinin gelişimi diğerini de etkilemektedir. Temel dil becerilerinden yazma becerisi bu bağlantılı yapının en son halkasını oluşturmaktadır. Diğer dil becerilerinin tam

gelişmemesi durumunda yazma becerisinin geliştirilmesinde de sorun yaşanmaktadır. Bu da yazma becerisini, gerek öğretiminde gerekse öğreniminde zorlanan bir yapıya büründürmektedir (Günaydın, 2021: 706-707).

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre yabancı dil öğretiminde de dört temel beceriye ilişkin kazanımlar mevcuttur. Yabancı dil öğretimine yönelik derslerin içeriklerine ve amaçlarına göre uzaktan eğitim modelinin işleyişiyle alakalı bağlamsal birtakım farklılıklar, olumlu ve olumsuz durumlar bulunmaktadır. Bunun sebebi ise uzaktan eğitim modelinde yabancı dil öğretiminin yüz yüze eğitim modeline göre farklı öğretim yöntemlerinin olmasıdır (İskender, 2021: 98).

Yabancı dil eğitiminin temelinde okuma ve yazma becerisi bulunmaktadır. Yazma becerisini, yabancı dilde etkili bir şekilde kullanmak çok kolay görülmemektedir. Yazma becerisinin etkili olarak kullanılabilmesi için hedef dilin iyi öğrenilmesi ve bilişsel süreçlerin etkin kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle yabancı dil öğrenen bireylerin en çok zorlandığı alanın, yazma becerisi olduğu belirtilmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler için de aynı durum söz konusudur. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel dil becerilerinden yazma becerisi, ağırlık verilen bir alan olmamakla beraber dil becerilerinin öğretiminde son sırada yer almaktadır. Buna ek olarak öğretmenler sınıfta yazma becerisine yönelik etkinlikler yapmak yerine yazma ile ilgili ev ödevi vererek yazma becerisini ihmal edebilmektedir (Başkan, 2019: 160). Bu bağlamda Covid-19 salgını sürecinde dijital ortamlarda sürdürülen yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan eğitimi özelinde temel dil becerilerinden en son halka olarak kabul edilen ve diğer becerilere göre daha zor kazanılan yazma becerisinin öğretimine dönük etkinliklerin tanınması; öğrenme ortamları, ders materyalleri, yöntem ve teknikler, ölçme ve değerlendirme araçları ve geri bildirim yolları gibi unsurların incelenmesi ve gerek öğrencilerin gerekse dil kullanıcılarının yaşadığı sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerileri sunulması süreçte yaşanan sorunların giderilmesine katkı sunabilir. Araştırmanın temel amacı Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimine ilişkin öğretici görüşlerini tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığınız mobil veya web tabanlı uygulamalar nelerdir? Bu uygulamaları neden tercih ediyorsunuz?
2. Uzaktan eğitim sürecinde kullandığınız mobil veya web tabanlı uygulamalarda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi etkinliklerini etkileşimli oluşturabiliyor musunuz? Açıklayınız.
3. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığınız yazma yöntem ve teknikleri nelerdir? Tercih nedeninizi açıklayınız.
4. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığınız materyaller nelerdir? Tercih nedeninizi açıklayınız.
5. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik kullandığınız ölçme ve değerlendirme araçları nelerdir? Hangi işlemleri gerçekleştiriyorsunuz?
6. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik etkinliklerde geri bildirimde bulunuyor musunuz? Süreci açıklayınız.
7. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesinde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
8. Uzaktan eğitim sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesinde karşılaştığınız sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

İlgili alanyazın incelendiğinde Covid-19 salgını sürecinde gerek ana dili olarak Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmaların (Sarıçam vd.,2020; Yürektürk ve Coşkun, 2020;

Aydın, 2020; Bayburtlu, 2020; Karakuş vd., 2020; Geçgel vd., 2020; Karacaoğlu vd., 2021; Kavan ve Adıgüzel, 2021; Aydın ve Erol, 2021; Günaydın, 2021) ve gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili bazı çalışmaların (Çangal, 2020; Güngör vd., 2020; Pilancı vd., 2020; İnan, 2021; İskender, 2021; İnal ve Arslanbaş, 2021, Duman ve Yurdakul, 2021, Sarıgül, 2021) yapıldığı görülmektedir. Fakat bu çalışmalar arasında Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimini doğrudan ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu bakımdan Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimine ilişkin öğretici görüşlerini tespit etmeyi amaçlayan bu çalışma önem arz etmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Covid-19 (Koronavirüs) salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimine ilişkin öğretici görüşlerinin incelendiği bu araştırma, nitel bir çalışmadır. Nitel çalışma, belli bir bağlam ve etkileşimden yola çıkarak olayları kendi doğal akışında araştırmayı ve anlamlandırmayı hedefleyen yaklaşımdır. Tanımlama, çözümleme, yorumlama ve anlama süreçlerinin bütünü ifade eden nitel araştırmalarda amaç, olguları doğal ortamında çalışarak anlamak ve bireylerin olgulara yüklediği anlamları yorumlamaktır. (Denzin ve Lincoln, 2005: 3; Van Maanen, 1979; Patton, 1985; Akt, Merriam, 2015). Nitel araştırma yaklaşımına göre birey bilgisini sürekli yapılandırır ve dolayısıyla birey için olmuş bitmiş bir bilgi yoktur. Hayatlar, kişiler ve nesnelere sürekli değiştiği için bilgi de buna bağlı olarak göreceli bir haldedir. Bu nedenle olgular arasında değişmez ve evrensel ilişkilerin olmadığı gibi her ilişki özel, göreceli ve geçici kabul edilmektedir (Sönmez ve Alacapınar, 2014).

Bu çalışmada, nitel yaklaşımının desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Olgu bilim desinin benimsendiği araştırmalarda, bilinen ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırma kapsamında Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında aktif olarak çalışan 30 Türkçe öğreticisi, gönüllülük esasına göre araştırmanın çalışma grubunda yer almıştır. Türkçe öğretmenleri belirlenirken, kapsam geçerliliği açısından farklı dil merkezlerinde çalışan ve farklı demografik özelliklere sahip, salgın sürecinde ders veren ve yazma becerileri ile ilgili etkinlikler gerçekleştiren öğretmenlere ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden *uygun örnekleme* yöntemi tercih edilmiştir. Uygun örnekleme, gönüllü katılımın esas alındığı, yakın çevreden veya ulaşılması zor olmayan bireyler arasından seçim yapılan örnekleme olarak tanımlanmaktadır (Erkuş, 2009). Bu örnekleme yönteminin tercih edilmesinde araştırmaya hız ve kolaylık kazandırmak, ekonomiklik sağlamak, bilinen ya da tanınan bir örneklem üzerinde çalışarak araştırmacı açısından kolaylık sağlamak gibi unsurlar dikkate alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmaya katılan Türkçe öğretmenlerine ilişkin betimsel özellikler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Türkçe Öğreticilerinin Betimsel Özellikleri

	Frekans	%
Cinsiyet		
Kadın	12	40
Erkek	18	60

Yaş		
21-25	5	16.7
26-30	8	26.7
31-35	9	30
36-40	3	10
41-45	3	10
46-50	1	3.3
51 ve üzeri	1	3.3
Kıdem (Hizmet yılı)		
1-5 yıl	16	53.3
6-10 yıl	9	30
11-15 yıl	5	16.7
15 yıl ve üzeri	0	0

Tablo 1 incelendiğinde, Türkçe öğretmenlerinin 12'si (%40) kadın, 16'si (%60) erkek olduğu görülmektedir. Öğreticilerin yaşları 21 ile 55 yaş arasında değişmektedir. Yaş gruplarına bakıldığında en fazla öğreticinin 9 kişi (%30) ile 31-35 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Hizmet yılına bakıldığında ise en fazla öğreticinin 16 (%53,3) kişi ile 1 ile 5 hizmet yılı aralığında olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Süreci ve Veri Toplama Araçları

Covid-19 salgını sürecinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretime ilişkin öğretici görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada ilk olarak konuyla ilgili kaynaklar incelenmiştir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda 6 maddelik bir soru formu hazırlanmıştır. Oluşturulan formda yer alan sorular, görüşmeye geçilmeden önce konuyla ilgili olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında çalışan üç uzman ile bir ölçme ve değerlendirme uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan dönütler incelenmiş; gerekli düzeltmeler ve eklemeler yapılarak 8 maddelik yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Salgın koşulları dolayısıyla hazırlanan görüşme formu "Google Forms" uygulaması yoluyla dijital ortamda katılımcılara sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada verilerin analizinde içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. İçerik analizinde veriler; gözlem, görüşme ya da dokümanlar aracılığıyla toplanır. Toplanan veriler üzerinde kodlama, temaları bulma, kod ve temaları düzenleme, bulguların tanımlama ve yorumlama işlemleri yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bağlamda çalışmada, öğretmenlerin sorulara verdiği yanıtlardan hareketle temalar ve bu temalara bağlı kodlar çıkarılmıştır. Daha sonraki süreçte tema ve kodlar düzenlenip tablolar halinde sunulmuş; tema ve kodlara bağlı olarak ortaya konulan bulgulara ilişkin yorum ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Araştırmada güvenilirlik ve geçerliliği sağlamak için verilerin analizi sürecinde öncelikle öğretmenlerin görüşme sorularına verdiği cevaplar iki uzman tarafından ele alınıp değerlendirilmiş, tema ve kodlar belirlenmiştir. Sonrasında ise iki uzman kodlayıcının oluşturduğu veriler arasındaki uyum/güvenirlik katsayısı Miles ve Huberman'ın (1994) formülü doğrultusunda (görüş birliği/görüş birliği+ görüş ayrılığı) hesaplanmıştır. Her iki kodlayıcı 92 kodda uzlaşırken 9 kodda görüş ayrılığı ortaya çıkmış ve kodlayıcılar arası güvenilirlik katsayısı 0,91 olarak hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik oranının %80'in üzerinde çıkması, Miles ve Huberman (1994)'a göre çalışmanın güvenilirliği için yeterlidir.

BULGULAR VE YORUM**Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Kullandığı Mobil veya Web Tabanlı Uygulamalara İlişkin Bulgular ve Yorum**

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı mobil veya web tabanlı uygulamalara ilişkin görüşleri Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı mobil veya web tabanlı uygulamalar

Kullanılan Mobil veya Web Tabanlı Uygulamalar	f	%
Zoom	6	12.50
Padlet	6	12.50
Google Classroom	5	10.42
Anlık Mesajlaşma Platformları (Whatsapp, Telegram, Bip vb.)	5	10.42
E-posta	4	8.34
Edmodo	3	6.26
Microsoft Teams	3	6.26
Google Forms	2	4.17
Microsoft Office	2	4.17
Canva	1	2.08
Mindmeister	1	2.08
Notability	1	2.08
E-Learning	1	2.08
Storyjumper	1	2.08
Skype	1	2.08
Quizziz	1	2.08
Learning Apps	1	2.08
Kahoot	1	2.08
PollEverywhere	1	2.08
Mindmap	1	2.08
Nedir Ne Demek	1	2.08
Toplam	48	100

* Bazı öğretmenler birden fazla mobil veya web 2.0. tabanlı uygulama bildirmiştir

Tablo 2 incelendiğinde; yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik Zoom (f:6), Padlet (f:6), Google Classroom (f:5), anlık mesajlaşma platformları (f:5), E-posta (f:4), Edmodo (f:3), Microsoft Teams (f:3) gibi web 2.0 uygulamalarını yaygın olarak kullandığı görülmektedir. Bununla birlikte Google Forms (f:2), Microsoft Office (f:2), Canva (f:1), MindMeister (f:1), Notability (f:1), E-Learning (f:1), Storyjumper (f:1), Skype (f:1), Learning Apps (f:1), Kahoot (f:1), PollEverywhere (f:1), Mindmap (f:1), Nedir Ne Demek (f:1) gibi web 2.0 uygulamaları da yaygın olmasa da öğretmenler tarafından tercih edilmektedir. Araştırma kapsamında tespit edilen söz konusu web 2.0 araçlarının çeşitlilik göstermesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisini geliştirmeye yönelik farklı özelliklere sahip dijital platformların var olduğunu ve bu platformların, kullanıcılara dijital yetkinlikleri ölçüsünde farklı imkânlar sunduğunu ifade etmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı uygulamaları tercih sebebine ilişkin görüşleri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı uygulamaları tercih sebebine ilişkin görüşleri

Kullanılan Mobil veya Web Tabanlı Uygulamaların Tercih Sebepleri	f	%
İletişim Temelli Ortam Sağlaması	8	25.00
Anında Dönüt Verebilme Olanığı Sunması	7	21.87
Geri Dönüt Verebilme Olanığı Sunması	5	15.62
Kullanım Kolaylığı	5	15.62
Yazma Çalışmaları İçin Faydalı/Verimli Bir Ortam Olması	3	9.37
Öğrencilerin Kullanım Alışkanlığı	1	3.13
Akran Takibi Olanığı Sunması	1	3.13
Etkinlik Üretebilme Olanığı Sunması	1	3.13
Kurum Önerisi	1	3.13
Toplam	32	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde; uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullanılan uygulamaların seçiminde iletişim temelli ortam sağlama (f:8), anında dönüt sağlama (f:7), geri dönüt verebilme (f:5) ve kullanım kolaylığı (f:5) gibi sebeplerin öne çıktığı görülmektedir. Özellikle en çok kullanılan Padlet, Zoom, Google Classroom ve anlık mesajlaşma platformlarının tercih edilmesinde bu sebeplerin ileri sürüldüğü görülmektedir. Öğrencilerin kullanım alışkanlıkları göz önünde bulundurulduğunda özellikle mobil cihazların yaygınlaşmasıyla Whatsapp, Telegram ve e-posta gibi mesajlaşma platformlarının tercih edildiği belirtilmiştir. Uygulamanın faydalı veya verimli olması (f:3), akran takibi olanığı sunması (f:1), etkinlik üretebilme fırsatı (f:1) ve çalışılan kurumun önerisi (f:1) ise öğretmenlerin tercihlerini etkileyen diğer önemli sebeplerdir. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı uygulamalar ve tercih sebebine ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Padlet, PollEverywhere, mikrossoftteams, zoom kullanıyorum. Ağırlıklı olarak Padlet uygulamasını kullanmaktayım çünkü bu uygulama ortak bir çalışma alanı yaratmaktadır. Aynı anda tüm öğrencilerin yazma becerisini kontrol edebiliyorum.” (Ö-14)

“Padlet ve googleclassroom'dur. Çünkü anında dönüt düzeltme yapabiliyorum ve hataların yazma kağıtları üzerinde açıklamalarını, nereden kaynaklandıklarını belirtebiliyorum.” (Ö-22)

Öğreticilerin Mobil veya Web Tabanlı Uygulamalarda Yazma Becerisi Etkinliklerini Etkileşimli Oluşturabilmelerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğreticilerinin uzaktan eğitim sürecinde kullandığı mobil veya web tabanlı uygulamalarda yazma becerisi etkinliklerini etkileşimli oluşturmalarına ilişkin görüşleri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Öğreticilerin mobil veya web tabanlı uygulamalarda yazma becerisi etkinliklerini etkileşimli oluşturmalarına ilişkin görüşleri

Etkinliklerde Etkileşim Durumu		f	%	T. %
Evet	Anlık Mesajlaşma Platformlarıyla (Whatsapp, Telegram, vb.)	2	6.7	6.7
Sınırlı	Çevrimiçi Uygulamalar	8	26.6	73.3
	Geri Dönüt Yoluyla (ödev, soru-cevap, e-posta)	9	30.0	
	Android veya Ios Uygulamaları Yoluyla	3	10.0	
	Sanal Sınıf Ortamı Yoluyla	2	6.7	
Hayır	Etkileşimsiz	6	20.0	20.0
Toplam		30	100	100

Tablo 4 incelendiğinde, öğreticilerin mobil veya web tabanlı uygulamalarda yazma becerisi etkinliklerini etkileşimli oluşturma durumlarının çoğunlukla sınırlı (%73,3) veya etkileşimsiz olduğu (%20) görülmektedir. Etkileşimli öğrenme etkinlikleri düzenlediğini belirten öğreticiler (%6,7), etkileşim sağlamada anlık mesajlaşma platformlarını kullandıklarını belirtmiştir. Çevrimiçi uygulamalar, ödev, soru-cevap, e-posta gibi geri dönütler, Android ve IOS uygulamaları ve sanal sınıf ortamı ise etkileşim sağlamada öğreticiler tarafından sınırlı öğrenme ortamları olarak belirtilmiştir. Öğreticiler, özellikle öğrenme sürecinde yüz yüze eğitimde sınıf ortamında görülen öğrenci-öğrenci etkileşiminin eksikliğine vurgu yapmış ve yazma etkinliklerinin öğretmen-öğrenci ilişkisi bağlamında bireyselleştirdiğini ve akran öğrenme bakımından görülen sınırlılığa dikkat çekmiştir. Bununla birlikte öğreticiler, uzaktan eğitim sürecinde, etkileşim sağlama bakımından çevrim içi eş zamanlı birlikteliği sağlayan web 2.0 araçlarının süreci desteklediğini belirtmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisine dönük etkinliklerde etkileşim sağlayamayan öğreticilerin görüşleri incelendiğinde dijital yetkinlik bakımından yeterli seviyeye ulaşamadığı göze çarpmaktadır. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerini etkileşimli oluşturma durumlarına ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Eğitimde teknoloji kullanımı artıyor. Koronanın tüm dünyada pandemi hâline gelmesi bu süreci daha da hızlandırdı. Özellikle whatsapp platformunu sınıf içi iletişim amaçlı kullanıyorduk. Korona sonrası platformu öğretim amaçlı kullanmaya başladım. Öğrencilerle herhangi bir konuda yazma yaptıktan sonra onlara genelde hareketle daha özel sorular sorabiliyor, etkileşim sağlayabiliyorum. Özellikle farklı ülkelerden öğrencilerin olduğu gruplarda kültürel farklılıklar nedeniyle yazmalar daha eğlenceli geçiyor.” (Ö-4)

“Oldukça zor bence. Sadece zoom üzerinde ve ders esnasında bazen etkileşimli yazma etkinliği yapıyoruz.” (Ö-10)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisi Etkinliklerinde Kullandığı Yazma Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı yazma yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşleri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı yazma yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşleri

Yazma Yöntem ve Teknikleri	f	%
Kontrollü Yazma	12	22.64
Serbest Yazma	9	16.98
Güdümlü Yazma	7	13.20
Not Alarak Yazma	4	7.55
Metin Tamamlama	4	7.55
Yaratıcı Yazma	3	5.67
Boşluk Doldurma	3	5.67
Kelime ve Kavram Havuzundan Seçerek Yazma	3	5.67
Özet Çıkarma	2	3.77
Tahminde Bulunma	2	3.77
Grup Olarak Yazma	2	3.77
Metinden Hareketle Yazma	1	1.88
Eleştirel Yazma	1	1.88
Toplam	53	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde; öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisine yönelik yaygın olarak kontrollü yazma (f:12), serbest yazma (f:9), güdümlü yazma (f:7), not alarak yazma (f:4) ve metin tamamlama (f:4) yöntem ve tekniklerini kullandığı görülmektedir. Bununla beraber yaratıcı yazma (f:3), boşluk doldurma (f:3), kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma (f:3), özet çıkarma (f:2), tahminde bulunma (f:2), grup olarak yazma (f:2), metinden hareketle yazma (f:1), eleştirel yazma (f:1) yöntem ve teknikleri yaygın olmasa da öğretmenler tarafından kullanılmaktadır. Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisine yönelik çeşitli yöntem ve teknikleri kullandığı söylenebilir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullandığı yöntem ve teknikleri tercih sebebine ilişkin görüşleri Tablo 5'de yer almaktadır.

Tablo 5. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı yazma yöntem ve tekniklerin tercih sebebine ilişkin görüşleri

Yöntem ve Tekniklerin Tercih Edilme Sebepleri	f	%
Öğrencilerin düzeyine uygun etkinlikler oluşturabilme	8	22.22
Dikte çalışması yaparak geri dönüt sağlayabilme	7	19.45
Uzaktan eğitim sürecinde faydalı görülmesi	6	16.67
Dil bilgisi kurallarını kavratılabilme	5	13.88
Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciyi aktif kılabilme	3	8.33
Beyin fırtınasına uygun ortam oluşturabilme	2	5.56
Ders kitabına uyum sağlayabilme	2	5.56
İş birlikli öğretim ortamı oluşturabilme	2	5.56
Örnek sunabilme	1	2.77
Toplam	36	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde uzaktan eğitim sürecinde öğretmenler tarafından yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullanılan yöntem ve tekniklerin tercih edilmelerinde öğrencilerin düzeyine uygun etkinlikler oluşturabilme (f:8), dikte çalışması yaparak geri dönüt sağlayabilme (f:7), faydalı görülme (f:6) ve dil bilgisi kurallarını kavratılabilme (f:5) gibi sebeplerin öne çıktığı görülmektedir. Özellikle öğretmenler tarafından en çok kullanılan kontrollü yazma, serbest yazma, güdümlü yazma, not olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin tercih edilmesinde bu sebeplerin ileri sürüldüğü görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenler, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, metin tamamlama, yaratıcı yazma, özet çıkarma yöntem ve tekniklerini uzaktan eğitim sürecinde öğrenciyi aktif kılabilme (f:3) ve beyin fırtınasına uygun ortam oluşturmak (f:2) için; tahminde bulunma, grup olarak yazma, metinden hareketle yöntem ve tekniklerini ise ders kitabına uyum sağlayabilme (f:2), örnek sunabilme (f:1) ve iş birlikli öğretimi (f:2) sağlamak için tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde kullandıkları yöntem ve teknikler ve tercih sebeplerine ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Dinleme ve yazma çalışmasını beraber uyguluyorum. Öğrenci seviyesine göre dinleme metni açıp belirli bir sürede duyduklarını yazmalarını bekliyorum ve kontrol ediyorum.” (Ö-4)

“En çok kullandığım, dikte yöntemi. bunun tüm becerileri geliştirdiğini düşünüyorum. (...) Burada öğrenci hatalarını düzelterek geri bildirim sağlıyorum. bunun dışında grup halinde yazma (tek başına yetersiz olacağı için), metin tamamlama (daha kolay metinleştirme sağlayabileceği için), eposta yazma, günlük tutma (her gün yazarak dilini geliştireceği için) gibi yöntemler kullanıyorum.” (Ö-11)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisi Etkinliklerinde Kullandığı Materyallere İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı materyallere ilişkin görüşleri Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı materyallere ilişkin görüşleri

Kullanılan Materyaller	f	%
Ders Kitapları	12	26.08
Z- kitap	7	15.22
Etkinlik Kâğıtları	6	13.05
Görsel Materyaller (slayt, fotoğraf vb.)	6	13.05
Videolar	4	8.70
Otantik Materyaller (gazete, dergi, fıkra, hikâye)	3	6.52
Filmler	3	6.52
Puzzle, Bulmaca vb. Oyun Materyalleri	3	6.52
Şarkı	2	4.34
Toplam	46	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 6 incelendiğinde; yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik ders kitaplarını (f:12), Z-kitapları (f:7), etkinlik kâğıtlarını (f:6), görsel materyalleri (f:6) ve videoları (f:4) yaygın olarak kullandığı görülmektedir. Öğreticiler özellikle ders kitaplarının içerdiği yazma etkinliklerinin öğrenme sürecini kolaylaştırdığını belirterek anlama ve anlatma becerilerinin bir bütün halinde ilerlediğini ifade etmiştir. Ders kitaplarının kullanımının yaygın olması, öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde geleneksel materyalleri kullanmaktan vazgeçemediğinin bir göstergesi olarak ifade edilebilir. Bununla birlikte öğretmenler tarafından yaygın olarak kullanılan bir diğer materyal olan z- kitap ve görsel-ışitsel materyaller, uzaktan öğretim sürecinde yazma etkinliklerini zenginleştirerek anlamlı öğrenmeler sağlaması, sezme ve keşfetmeye dayalı etkinlikler tasarlama imkânı sunması ve temel dil becerilerinin eş güdümlü olarak işe koşulması bakımından tercih edilmektedir. Öğreticiler tarafından hazırlanan etkinlik kâğıtlarında ise öğrenilenlerin kalıcılığını sağlama ve yaratıcı fikirleri ortaya çıkarma fırsatı sunma gibi amaçların ön plana çıktığı söylenebilir. Puzzle, bulmaca vb. oyun materyalleri ve şarkıların kullanıldığı etkinliklere bakıldığında da öğrenme sürecini eğlenceli bir hale getirme, dersi tek düzelikten kurtarma gibi amaçlarla karşılaşılmaktadır. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde kullandıkları materyallere ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ben Gazi Üniversitesi Tömer’indeki kitapların materyallerini tercih ediyorum, bunun birkaç sebebi var. Kitaptaki materyalleri öğrenip hem derslerdeki konuları anlayabilmek daha kolay oluyor, hem de kitaptaki yazmam gerektiği konulardan hoşuma gidiyorum.” (Ö-21)

“Ders kitabı ve z kitabı daha çok kullanıyorum. Çünkü ders kitabımız (Yedi İklim) çok derli toplu ve işlenen konuya ilişkin birçok yazma etkinliği mevcut. Yazma etkinliklerinde o üniteye sıkça tekrarlanan kelimeleri kullandığı için de yazma ödevlerini daha anlamlı kılıyor. Z kitapta da görüntü ve ses malzemesi ile desteklenen yazma etkinlikleri mevcut. Bu da anlamlı bir öğrenme sağlıyor” (Ö-23)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisi Etkinliklerinde Kullandığı Ölçme ve Değerlendirme Araçlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullandığı ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşleri Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşleri

Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Araçları	f	%
Performans Ödevi	19	57.58
Web 2.0 Araçları (Testmoz, Edmodo, Padlet, E- Learning vb.)	5	15.15
Açık Uçlu Sorular	5	15.15
Çoktan Seçmeli Sorular	1	3.03
Eşleştirme Soruları	1	3.03
Öğrenci Ürün Dosyası	1	3.03
Doğru Yanlış Soruları	1	3.03
Toplam	33	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 7 incelendiğinde, yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik ölçme ve değerlendirme aracı olarak performans ödevlerini (f:19) yaygın olarak kullandığı görülmektedir. Bu bağlamda uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere ödevlendirme yapıldığı; öğrencilerin ise hazırladıkları ödevleri e-posta ya da anlık mesajlaşma platformları aracılığıyla (Whatsapp, Telegram vb.) öğretmenlere ulaştırdığı belirtilmiştir. Aynı yolla öğretmenlerin değerlendirme yapış dönüt sağladığı bu süreçte zaman zaman Zoom, Skype vb. çevrimiçi uygulamalar yoluyla etkileşimin artırılmaya çalışıldığı da belirtilmiştir. Öğreticiler tarafından tercih edilen diğer ölçme araçları incelendiğinde uzaktan eğitim sürecinin temel ders materyalleri haline gelen web 2.0 araçlarının (f:5) çok etkin kullanılmadığı görülmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin dijital yetkinlik bağlamında beklenen düzeyde olmadığı söylenebilir. Bununla birlikte öğretmenlerin açık uçlu (f:5), çoktan seçmeli (f:1), eşleştirme (f:1), doğru yanlış (f:1) vb. ölçme araçlarını ve öğrenci ürün dosyası (f:1) gibi alternatif ölçme araçlarını çok kullanmadığı ve dolayısıyla uzaktan eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirme araçları bakımından çeşitliliğin sağlanamadığı söylenebilir.

Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde kullandıkları ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Yazma sınavlarında öğrenciye soruları veriyoruz ve kamera karşısında yazmasını istiyoruz. Öğrenci yazısını bitirir bitirmez fotoğraf çekip göndermesini istiyoruz. Bazen öğrencinin başka kağıt fotosu yollaması ihtimaline karşı ona söylediğimiz numarayı, tarihi ve saati kağıda el yazısı ile yazmasını istiyoruz. Bir nevi güvenliği artırma sistemi gibi.”(Ö-4)

“Testmoz, edmodo, padlet gibi araçları kullandım. Yazdıkları metinler sisteme yükleniyor oradan worde aktarıp düzeltiyorum. Quizlerde çok yardımcı olmaktadır.” (Ö-1)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Geri Bildirimde Bulunma Durumlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik geri bildirimde bulunma durumlarına ilişkin görüşleri Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Geri Bildirimde Bulunma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	Geri Bildirim Durumu	f	%
Evet	Ders Esnasında Genel Açıklama	14	41.18
	Mail Yoluyla Bireysel Geri Bildirim	8	23.53
	Web 2.0 Araçları ile Bireysel Geri Bildirim (Padlet vb.)	6	17.65
	Anlık Mesajlaşma Platformları ile Geri Bildirim	5	14.70
	Öğretici Rehberliğinde Öğrencinin Keşfetmesi	1	2.94
	Toplam	34	100

*Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 8 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamının uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine ilişkin geri bildirimde bulunduğu görülmektedir. Öğreticiler, yaygın olarak ders esnasında genel açıklamalar yaparak (f:14) ve mail yoluyla (f:8) öğrencilere geri bildirim sağlamıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine ilişkin geri bildirimlerinin çoğunlukla eş zamansız bir şekilde sağlandığı ve çevrimiçi araçlarla geri bildirim anında sağlanamadığı söylenebilir. Bununla beraber öğretmenler, web 2.0 araçlarını (f:6) ve anlık mesajlaşma platformlarını (f:5) geri bildirimlerde yaygın olmasa da tercih etmiştir. Bu araçların kullanıldığı sürece bakıldığında öğretmenler tarafından web 2.0 araçlarını daha çok eş zamansız olarak kullandıklarını ve Microsoft Word gibi uygulamalarla düzeltme yapıp öğrencilere geri bildirimlerde bulduklarını, çok sık olmasa da anlık mesajlaşma platformları ile de çevrim içi anlık geri bildirim sağladıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılım sağlayan bir öğretici ise öğrencilere rehberlik ederek onların hatalarını keşfetmesi ve düzeltmesi yönünde bir geri bildirim tercih ettiğini belirtmiştir.

Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde geri bildirimlerine ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Evet, öğrencilerden gelen yazıları okuyorum, eksik ve yanlışlarını farklı renkte bir kalemle işaretliyorum sonra da derste öğrencinin adını gizleyerek sınıfta çözüyorum” (Ö- 6)

“Verilen ödevleri İnternet ortamında alıyor ve yapılan dil, yazım ve cümle kurulumu hatalarını öğrencilere bizzat iletiyorum.” (Ö-23)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisini geliştirmeye yönelik yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 1. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri

Sorunlar	f	%
Öğrencinin Motivasyon Eksikliği	9	21.42
Ders Sürecinin Takibi	6	14.28
Anında Dönüt Sağlayamama	5	11.90
Dijital Yetkinlik Sorunu	5	11.90
Etkinlik ve Ders Materyalleri Sınırlılığı	5	11.90
İletişim ve Etkileşim Sorunu	4	9.52
Kullanılan Uygulamanın Sınırlılığı (Padlet vb.)	2	4.77
Öğrencilerin Derse Katılım Sorunu	2	4.77
Ders Kitabındaki Etkinliklerin Uzaktan Eğitim Sürecine Uygun Olmaması	2	4.77
Öğrencilerin Kullandıkları Klavye Dili (Arapça vb.)	2	4.77
Toplam	42	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde öğrencinin motivasyon eksikliği (f:9), ders sürecinin takibi (f:6), anında dönüt sağlayamama (f:5), dijital yetkinlik sorunu (f:5), etkinlik ve ders materyalleri sınırlılığı (f:5), iletişim ve etkileşim sorunu (f:4) gibi hususlara dikkat çekmiştir. Bu sorunların ortaya çıkmasında dünyada yaşanan salgın süreci ile birlikte yaygın olarak kullanılmayan uzaktan eğitim modeline acil ve zorunlu olarak geçilmesinin etkili olduğu söylenebilir. Bununla birlikte uzaktan eğitim modeline uygun dijital öğrenme ortamlarının kısa bir süre içerisinde oluşturulamamasının, etkinlik ve ders materyallerinin sınırlı olmasına, iletişim, etkileşim ve dönüt verebilme bakımından sorunlar yaşanmasına sebep olduğu ifade edilebilir. Kullanılan uygulamanın sınırlılığı (f:2), öğrencilerin derse katılım sorunu (f:2), ders kitabındaki etkinliklerin uzaktan eğitim sürecine uygun olmaması (f:2) ve öğrenciler tarafından kullanılan klavyenin dili (f:2) gibi durumlar öğretmenler tarafından belirtilen diğer sorunlardır. Bu bağlamda salgın sebebiyle yüz yüze eğitimden acil bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesi ile gerek öğretmenlerin gerekse öğrencilerin dijital yetkinlik bakımından sorunlar yaşadığı ve yeni öğrenme ortamlarına uyum sağlamada zorluk çektiği ifade edilebilir. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Öğrenci motivasyonu olmaması ve özgüvensizlik en önemli sorun” (Ö-8)

“Bu süreçte sıkıntılarımız da oldu. Sürekli bilgisayar başında olup olmadıklarını takip etmek biraz zorladı. Bu materyalleri uygularken biraz engel oldu. Ama bazı materyallerin bu süreçte en büyük yardımcılarımız oldu diyebilirim. Slaytlara bağımlı kalmak istememek de bu süreçte kalmak zorunda kaldık. Sürekli ekrandan başka sayfalar açmak biraz zorladı. Tüm bunlar kısmen öğrenimi kolaylaştırdı. Ayrıca bazı öğrencilerin klavyeleri Türkçe değildi. Mecburen uzaktan kâğıt yoluyla el yazısıyla okumaya çalıştık. Bazen de öğrenciyle beraber kontrol ediyoruz.” (Ö-1)

Öğreticilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Yaşadıkları Sorunların Çözümüne İlişkin Bulgular ve Yorum

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisine yönelik yaşadıkları sorunların çözümlerine ilişkin görüşleri Tablo 13'te yer almaktadır.

Tablo 2. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin görüşleri

Çözümler	f	%
Yazma Becerisine İlişkin Çevrim İçi Program, Etkinlik ve Materyal Tasarlanması	8	22.22
Yazma Becerisini Geliştirmeye Dönük Ek Ders Konulması	5	13.89
Derste Etkileşimin Arttırılması	5	13.89
Öğrencinin Motivasyonunun Arttırılması	5	13.89
Dijital Yetkinliği Sağlamak İçin Öğretici ve Öğrenciye Eğitim Verilmesi	4	11.11
Ders Kitabının Uzaktan Eğitim Modeline Uygun Tasarlanması	2	5.55
Yazma Becerisinin Diğer Becerilerle Desteklenmesi	2	5.55
Dijital Alt Yapının Sağlamlaştırılması	1	2.78
Yazma Becerisine İlişkin Çevrim İçi Eğitim Verilmesi	1	2.78
Öğrenciler Tarafından Yapılan Yaygın Hatalarla İlgili Derste Genel Açıklama Yapılması	1	2.78
Öğrencilere Geri Bildirimin Arttırılması	1	2.78
Derslerin Az Sayıda Öğrenci ile Yürütülmesi	1	2.78
Toplam	36	100

* Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir.

Tablo 13 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşanan sorunların çözümüne ilişkin çevrim içi program, etkinlik ve materyal tasarlanması (f:8), yazma becerisini geliştirmeye dönük ek ders konulması (f:5), derste etkileşimin arttırılması (f:5), öğrencinin motivasyonunun arttırılması (f:5) ve dijital yetkinliği sağlamak için öğretici ve öğrenciye eğitim verilmesi (f:4), ders kitabının uzaktan eğitim modeline uygun tasarlanması (f:2) gibi hususlara dikkat çekmiştir. Öğreticilerin sunduğu çözüm önerileri incelendiğinde, salgın ile birlikte hızlı bir şekilde uzaktan eğitim modeline geçilmesi dolayısıyla yüz yüze eğitim için tasarlanan etkinlik ve materyallerin, kullanılan ders kitaplarının uzaktan eğitim modelinde yetersiz kalması ve öğrencilerin etkileşim ve motivasyon kaynaklı

sorunlarına odaklanıldığı ve bu doğrultuda çözüm önerileri sunulduğu görülmektedir. Bununla birlikte yazma becerisinin diğer becerilerle desteklenmesi (f:2), dijital alt yapının sağlamaştırılması (f:1), yazma becerisine ilişkin çevrim içi eğitim verilmesi (f:1), öğrenciler tarafından yapılan yaygın hatalarla ilgili derste genel açıklama yapılması (f:1), öğrencilere geri bildirim artırılması (f:1), derslerin az sayıda öğrenci ile yürütülmesi (f:1) gibi öneriler de öğretmenler tarafından çözüm amaçlı sunulmuştur. Öğreticilerin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin bazı görüşleri şöyledir:

“Öğreticiler mobilden veya bilgisayardan yapılabilecek etkinlikler geliştirmeli. Çoğu zaman bu konuda ders kitapları yetersiz kalıyor. Amaç öğrencilere Türkçe yazdırmak. El yazısı olması şart değil. Daha önce Türk alfabesinde yazmamış (Arap alfabesi vb. Hep yazanlar) olanların el yazısıyla yazmaları elbette daha iyi olurdu ama mevcut imkânlardan en iyi şekilde yararlanmak lazım. Yine oneNote gibi programların Kullanımı teşvik edilmelidir.” (Ö-5)

“Derslerde daha fazla zaman ayrılması lazım yazma etkinlikleri için. Süre kısıtlamasından dolayı yeterli zaman verilemiyor.” (Ö-13)

SONUÇ VE ÖNERİLER

2020 yılında ortaya çıkan ve kısa sürede küresel ölçekte derin bir kriz haline gelen Covid-19 salgınıyla birlikte eğitim başta olmak üzere birçok alanda zorunlu olarak değişim ve dönüşüm gerçekleşmiştir. Yüz yüze eğitime alternatif öğrenme modeli olarak uzaktan öğretim modelinin benimsendiği bu süreçte, dijital ortamlar artık yeni nesil öğrenme ortamları olarak gerek öğretmenlerin gerekse dil kullanıcılarının hayatında yerini almıştır. Bu bakımdan, araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin öğretimine yönelik kullandığı mobil veya web tabanlı uygulamalara ilişkin görüşleri incelenmiş ve öğretmenlerin dijital yetkinlikleri ölçüsünde farklı imkânlar sunan çeşitli web 2.0 araçlarını kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Zoom, Padlet, Google Classroom, anlık mesajlaşma platformları (Whatsapp, Bip, Telegramvb) ve e-posta gibi web 2.0 uygulamaları, en yaygın kullanılan platformlar olarak öne çıkmıştır. Bu platformların tercih sebebine bakıldığında ise iletişim temelli ortam sağlama, anında dönüt sağlama, geri dönüt verebilme ve kullanım kolaylığı gibi sebeplerin öne sürüldüğü görülmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde web 2.0 araçlarını inceleyen Yeşilyurt (2019), Facebook, Youtube, Twitter, Pinterest gibi sosyal ağları; Prezi, SlideShare, PowToon gibi interaktif sunum araçlarını; Moovly, Vyond, , GoAnimate, Creaza, Animoto, Kerpoof gibi animasyon ve video araçlarını; Dropbox, Google Drive, Yandex Disk gibi çevrimiçi depolama ve dosya paylaşım araçlarını; Blog, Wikipedia, Wikispaces gibi web güncelleri ve işbirlikli yazarlık araçlarını; SurveyMonkey, Google Doc, PollEverywhere gibi çevrimiçi anket ve sınav araçlarını ve Bubbl.us, Cacao, Scribblar gibi çizim araçlarını tanıtarak dijital dünyanın olanaklarına dikkat çekmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişim odaklı web 2.0 araçlarını ve uygulama örneklerini inceleyen İnal ve Arslanbaş (2021) ise çalışmalarında öğretici ve öğrencilerin etkili iletişimini sağlayabilecek ve derslerde kullanılacak Padlet, Lyrics Training, Google Classroom, Mindmeister, LearningApps, Voki, Quizlet, Wordwall gibi web 2.0 araçlarına dikkat çekmiştir. İlgili alanyazındaki çalışmalarda tespit edilen web 2.0 araçları ile bu çalışmada kullanıldığı belirtilen web 2.0 araçları karşılaştırıldığında, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisinin öğretimine yönelik dijital dünyanın olanaklarının tam olarak kullanılmadığı görülmektedir. Covid-19 salgını ile beraber acil bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesiyle öğretmenlerin bu duruma hazırlıksız yakalandığı, dijital yetkinlik bağlamında yetersiz kaldığı söylenebilir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin, uzaktan eğitim sürecinde kullandığı mobil veya web tabanlı uygulamalarda yazma becerisi etkinliklerini etkileşimli oluşturabilmelerine ilişkin görüşleri incelenmiş ve etkinlikleri etkileşimli oluşturabilme durumlarının çoğunlukla sınırlı veya etkileşimsiz şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte etkileşimli öğrenme etkinlikleri düzenlediğini belirten öğretmenler, etkileşim sağlamada anlık mesajlaşma platformlarını kullandıklarını belirtmiştir. Öğreticiler özellikle öğrenme sürecinde yüz yüze eğitimde sınıf ortamında görülen öğrenci-öğrenci etkileşiminin eksikliğine vurgu yapmış ve yazma etkinliklerinin öğretmen-

öğrenci ilişkisi bağlamında bireyselleştğini ve akran öğrenme bakımından oluşan sınırlılığa dikkat çekmiştir. İlgili alanyazında, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uzaktan eğitim derslerine ilişkin deneyimleri inceleyen İskender (2021), özellikle yazma becerisinin geliştirilmesinde sorunlar yaşandığı ve etkileşimli dijital uygulamalara ihtiyaç olduğu sonucuna varmıştır. Güngör vd. (2020), Günaydın (2021), Aydın (2020), Karacaoğlu, Karakuş ve Ucuzsatar (2020), Sarıçam, Özdoğan ve Topçuoğlu-Ünal (2020) da çalışmalarında benzer şekilde uzaktan eğitim modelinde temel dil becerilerinin gelişiminde, iletişimin yeterli düzeyde sağlanamadığı ve etkileşim sorunlarının yaşandığı sonucuna ulaşmıştır. Bu bakımdan ilgili alanyazındaki çalışmaların etkileşimli etkinlik oluşturabilme bağlamında ulaşılan sonuçları desteklediği söylenebilir. Bu çalışmada ayrıca elde edilen bulgular bakımından diğer çalışmalardan farklı olarak akran öğrenmesine de dikkat çekilmiştir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı yazma yöntem ve teknikleri incelenmiş ve kontrollü yazma, serbest yazma, güdümlü yazma, not olarak yazma ve metin tamamlama gibi yöntem ve tekniklerin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kullanılan yöntem ve tekniklerin tercih edilme sebepleri incelendiğinde ise öğrencilerin düzeyine uygun etkinlikler oluşturabilme, geri dönüt sağlayabilme, faydalı görme ve dil bilgisi kurallarını kavratılabilme gibi sebeplerin öne çıktığı görülmektedir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisi etkinliklerinde kullandığı materyallere ilişkin görüşleri incelenmiş ve ders kitapları, Z-kitaplar, etkinlik kâğıtları, görsel materyaller ve videoların yaygın olarak kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Geleneksel materyalleri kullanmaktan vazgeçmeyen öğrencilerin çoğunun ders kitaplarını kullanmaya ağırlık verdiği bununla birlikte z- kitap ve görsel-işitsel materyallerle yazma etkinliklerini zenginleştirerek anlamlı öğrenmeler sağlamaya çalıştığı; puzzle, bulmaca vb. oyun materyalleri ve şarkılarla da öğrenme sürecini eğlenceli bir hale getirerek dersi tekdüzelikten kurtarmaya çalıştıkları görülmüştür. Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimine dönük materyal kullanımının sınırlı olduğu söylenebilir. İlgili alanyazında, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğrencilerin materyal kullanımı ve teknolojik alt yapıya yönelik tutum ve görüşlerini inceleyen Duman ve Yurdakul (2021), Covid-19 salgını sürecinde acil uzaktan eğitime geçilmesi sebebiyle yeterli düzeyde dijital materyalin bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Türkçe öğretmenlerinin salgın sürecinde eğitim faaliyetlerine ilişkin görüşlerini inceleyen Kavan ve Adıgüzel (2021) ve teknoloji destekli Türkçe öğretiminin etkililiğini inceleyen Yürektürk ve Coşkun (2020) da çalışmalarında Türkçe öğretimi sürecinde teknolojik araçlardan yararlanma düzeyinin kısıtlı olduğuna ve materyal kullanımının sınırlılığın dikkat çekmiştir. Geçgel vd. (2020) ise çalışmalarında, Covid-19 salgını sürecinde yaşanan dijital devrimle birlikte mevcut program ve ders materyallerinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bakımdan ilgili alanyazındaki çalışmaların, materyal kullanımı bağlamında ulaşılan sonuçları desteklediği söylenebilir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullandığı ölçme ve değerlendirme araçları incelenmiş ve uzaktan eğitim sürecinin temel ders materyalleri haline gelen web 2.0 araçları ve alternatif ölçme araçlarının çok etkin kullanılmadığı; dolayısıyla ölçme ve değerlendirme araçları bakımından çeşitliliğin sağlanamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Performans ödevlerinin yaygın olarak kullanıldığı uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere ödevlendirme yapıldığı; iletişimin ise e-posta ya da anlık mesajlaşma platformları aracılığıyla (Whatsapp, Telegram vb.) sağlandığı, zaman zaman Zoom, Skype vb. çevrimiçi uygulamalar yoluyla etkileşimin arttırılmaya çalışıldığı belirlenmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çevrim içi süreç değerlendirme araçlarını inceleyen Sarıgül (2021) de süreç değerlendirmesi amacıyla kullanılabilir araçların neler olduğunun, ne tür özelliklere sahip olduğunun, öğretmenlere ne tür imkân sunduğunun bilinmesinin ve verimli bir şekilde kullanılmasının büyük önem arz ettiğini belirtmektedir. Göçer (2021) de öğrencilerin ölçme ve değerlendirme işlemlerinde farklı işlevleri bulunan web 2.0 araçlarının kullanılmalarının, kendilerine büyük kolaylık sağlayacağını belirtmektedir. Bu

bakımdan araştırmadan elde edilen verilerden hareketle öğretmenlerin dijital yetkinlik bağlamında beklenen düzeyde olmadığı, web 2.0 uygulamalarını etkin kullanmadığı ve dolayısıyla ölçme ve değerlendirme açısından zengin bir içerik oluşturamadığı söylenebilir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik geri bildirimde bulunma durumları incelenmiş ve yazma becerisinin geliştirilmesine ilişkin geri bildirimlerinin çoğunlukla eş zamansız bir şekilde sağlandığı ve çevrimiçi araçlarla geri bildirim anında sağlanamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğreticilerin, yaygın olarak ders esnasında genel açıklamalar yaparak ve e-posta yoluyla öğrencilere geri bildirim sağladığı; web 2.0 araçları ve anlık mesajlaşma platformlarını ise geri bildirimlerde yaygın olmasa da tercih ettiği belirlenmiştir. İlgili alanyazında İskender (2021) çalışmasında anında dönüt sağlayabilecek etkileşimli dijital materyal eksikliği üzerinde durmuştur. Sarıçam, Özdoğan ve Topçuoğlu-Ünal (2020) da benzer şekilde uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin öğretiminde geri bildirim noktasında birçok sıkıntının yaşandığı sonucuna ulaşmıştır. Yabancılar Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının yazma becerisine etkisini inceleyen Çangal (2020) ise, öğretmenlerin öğrencilere anında dönüt vermesinde sosyal medyanın önemli bir araç olarak kullanılabilirliğini belirtmiştir.

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisinin öğretime yönelik yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri incelenmiş ve yaygın olarak motivasyon eksikliği, ders sürecinin takibinin zorluğu, anında dönüt sağlayamama, etkinlik ve ders materyalleri sınırlılığı, iletişim ve etkileşim zayıflığı ve dijital yetkinlik seviyesinin düşük gibi sorunların olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitim modeline uygun dijital öğrenme ortamlarının kısa bir süre içerisinde oluşturulmaması, salgın sebebiyle yüz yüze eğitimden acil bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesi ve yeni öğrenme ortamlarına uyum sağlamada öğretmenler ve öğrenciler tarafından zorluk çekilmesi gibi nedenlerin bu sorunların yaşanmasında etkili olduğu söylenebilir. İlgili alanyazında salgın sürecinde yazma becerisinin geliştirilmesini inceleyen Günaydın (2021) da çalışmasında, ders sırasında bağlantı problemleri yaşanması, öğrencilere yeterli dönüt verilememesi, yazılan yazıların paylaşılabilmesi gibi sorunlara dikkat çekmiştir.

Bayburtlu (2020), öğretmen görüşlerini ele aldığı çalışmasında öğrencilerin canlı derslerde materyal, bağlantı ve süre gibi konularda sorun yaşadıklarını belirtmiştir. Bununla birlikte etkileşimin düşük seviyede olması, süreç takibinin zor olması, derse katılımın yeterli düzeyde olmaması, kullanılan ders kitabı ile dijital içeriklerin arasında uyum sorunu gibi durumlara dikkat çekmiştir. Karakuş vd. (2020) de çalışmalarında dijital birtakım aksaklıklar yaşanması, etkileşim ve sosyalleşmede yetersiz kalınması, derslerde motivasyonun düşük seviyede olması, temel dil becerilerinin hepsinin aynı düzeyde geliştirilememesi gibi sorunları tespit etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde temel dil becerilerinden yazma becerisinin geliştirilmesinin olumsuz etkilendiğine vurgu yapan Aydın ve Erol (2021) da çalışmalarında derse katılım sorunu, birtakım dijital tabanlı sorunlar, etkileşimin düşük kalması, motivasyon ve ciddiyetin yeterli düzeyde olmaması, çevrimiçi ders sayısı ve süresinin yetersiz olması gibi öğrenim sürecini olumsuz etkileyen durumlara dikkat çekmiştir. İskender'in (2021) de çalışmasında, uzaktan eğitim modelinde temel dil becerilerinden konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi süreçlerinde sorunlar yaşandığı ve bu nedenle destekleyici dijital uygulamalara ihtiyaç olduğu vurgulanmış ve anında dönüt sağlayabilecek etkileşimli dijital materyal eksikliği üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda ilgili alanyazında yer alan çalışmaların bu çalışmanın sonuçlarıyla örtüştüğü söylenebilir.

Araştırmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yazma becerisine yönelik yaşadıkları sorunların çözümlerine ilişkin görüşleri de incelenmiş ve salgın ile birlikte hızlı bir şekilde uzaktan eğitim modeline geçilmesi dolayısıyla yüz yüze eğitim için tasarlanan etkinlik ve materyallerin, kullanılan ders kitaplarının uzaktan eğitim modelinde yetersiz kalması ve öğrencilerin etkileşim ve motivasyon kaynaklı sorunlarına yönelik çözüm önerileri sunulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğreticilerin çevrim içi program, etkinlik ve materyal tasarlanması, yazma becerisini geliştirmeye

dönük ek ders konulması, derste etkileşimin artırılması, öğrencinin motivasyonunu artırılması ve dijital yetkinliği sağlamak için öğretici ve öğrenciye eğitim verilmesi, ders kitabının uzaktan eğitim modeline uygun tasarlanması gibi hususlara dikkat çektiği belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlardan hareketle şu öneriler sunulabilir:

- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretimini alanında çalışan öğretmenler başta olmak üzere dil kullanıcılarını da kapsayan bireylere dijital yetkinliği sağlamaya dönük hizmet içi eğitim verilebilir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde yazma becerisinin öğretime dönük kullanılacak iletişim odaklı web 2.0 araçlarının, öğretim kurumları tarafından tanıtılması ve uygulamada kullanılması sağlanabilir.
- Yazma sürecinde anında dönüt sağlayabilmek için sosyal medya platformları, anlık mesajlaşma platformları gibi çevrim içi Web 2.0 araçlarının kullanımının, gerek öğretici-öğrenci gerekse öğrenci-öğrenci bağlamında yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde kullanılan ders kitapları, uzaktan eğitim modeline uygun formata dönüştürülecek şekilde tasarlanabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde öğrencinin motivasyonunu artırılmasına yönelik disiplinler arası iş birliği ile çoklu ortam materyalleri, eğlenceli yazma etkinlikleri tasarlanabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde, yazma becerisinin geliştirilmesinde yaşanan süre ve uygulama sorununa yönelik ek ders konulabilir.
- Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde, dijital tabanlı sorunları en aza indirebilmek için ilgili kurumlararası iş birliği yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Aydın, E. (2020). "Covid-19 döneminde EBA TV üzerinden yapılan Türkçe derslerinin değerlendirilmesi", *Millî Eğitim*, 49(1), 877-894.
- Aydın, E. ve Erol, S. (2021). "The views of Turkish language teachers on distance education and digital literacy during covid-19 pandemic". *International Journal of Education & Literacy Studies*, 9(1), 60-71.
- Başkan, A. (2019). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisi". İlhan Erdem, Bahar Doğan ve Hatice Altunkaya (Ed.), *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi*. (ss.157-176). Ankara: Pegem Akademi.
- Bayburtlu, Y. S. (2020). "Covid-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe eğitimi". *Turkish Studies*, 15(4), 131-151.
- Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, F. ve Vladimirschi, V. (2020). "A global Outlook to the interruption of education due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a time of uncertain tyandcrisis". *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1-126.
- Çangal, Ö. (2020). "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sosyal Medya Kullanımının Yazma Becerisine Etkisi". Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, Sonbahar Özel Sayı, 52-61.
- Çangal, Ö. (2020). Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sosyal Medya Kullanımının Yazma Becerisine Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi
- Denzin, N. K. ve Lincoln, Y. S. (2005). Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research. In. N. K. Denzin ve Y. S. Lincoln (Ed.). *The Sage Handbook of Qualitative Research* (3rd). (ss. 1-32). Thousands Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.

- Duman, G. B. ve Yurdakul, Y. (2021). "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde Öğreticilerin Materyal Kullanımı ve Teknolojik Alt Yapıya Yönelik Tutum ve Görüşleri". ZFWT, 13(1), 419-438.
- Eraslan, F. ve Yücel, D. (2021). "Ortaöğretim Öğrencilerinin Uzaktan Yabancılara Türkçe Öğretimine Bakışı (Kazakistan ve Bosna-Hersek Örnekleri)". Kesit Akademi Dergisi, 7 (26), 483-499.
- Erkuş, A. (2009). Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Geçgel, H., Kana, F. ve Eren, D. (2020). "Türkçe eğitiminde dijital yetkinlik kavramının farklı değişkenler açısından incelenmesi". Ana Dili Eğitimi Dergisi, 8(3), 886-904.
- Göçer, A. (2021). "Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğreniminde Ölçme Değerlendirme". Ali Göçer (Ed.), Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi. (ss.381-432). Ankara: Pegem Akademi.
- Günaydın, Y. 2021. "Türkçe Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitimde Yazma Becerisinin Geliştirilmesine İlişkin Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri". Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi- Journal of Turkish Researches Institute. 71, (Mayıs- May 2021). 703- 724
- Güngör, H., Çangal, Ö. ve Demir, T. (2020). "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimine İlişkin Öğrenci ve Öğretici Görüşleri". Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 40(3), 1163-1191.
- İnal, E. ve Arslanbaş, F. (2021). "Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişim odaklı web 2.0 araçları ve uygulama örnekleri". Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(Özel Sayı), 228-249.
- İnan, K. (2021). "Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde çevrim içi iş birlikli görev tasarlama". Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(Özel Sayı), 74-90.
- İskender, M. E. (2021). "Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uzaktan eğitim derslerine ilişkin deneyimler". RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (22), 96-117.
- Karacaoğlu, M., Karakuş, N., Esendemir, N. ve Ucuzsatar, N. (2021). "Uzaktan eğitim üzerine bir araştırma: Türkçe öğretmenleriyle mülakatlar". International Journal of Language Academy, 9 (1), 124-144.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N. ve Bayraktar, D. (2020). "Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri". RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (19), 220-241.
- Kavan, N. ve Adıgüzel, A. (2021). "Türkçe Öğretmenlerinin Salgın Süreci Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi". Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi, 10(19), 138-155.
- Merriam, S. B. (2015). Nitel araştırma. (Çev. Selahattin Turan). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Merriam, S. B., ve Tisdell, E. J. (2016). Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation (4th ed.). San Francisco, CA: Jossey Bass.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). An expanded source book: Qualitative data analysis. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- Pilancı, H. Saltık, O. ve Çalışır-Zenci, S. (2020). "Açık ve uzaktan yabancı dil olarak Türkçe öğreticileri için temel ilkeler". Uluslararası Beşerî Bilimler ve Eğitim Dergisi, 6 (14), 516-529.
- Sarıçam, İ., Özdoğan, Ü. ve Topçuoğlu Ünal, F. (2020). "Uzaktan eğitim bünyesindeki Türkçe dersinin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri". Turkish Studies-Education, 15(4), 2943-2959.

- Sarıgöl, K. (2021). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Çevrim İçi Süreç Değerlendirme Araçları". Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 4 (2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Özel Sayısı), 56-80.
- Sezgin, S. (2021). "Acil Uzaktan Eğitim Sürecinin Analizi: Öne Çıkan Kavramlar, Sorunlar ve Çıkarılan Dersler". Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21(1), 273-296
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2014). Örneklenirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yeşilyurt, Ş. (2019). "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Web 2.0 Araçları". XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, 16-18 Ekim 2019, Samsun.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Yürektürk, F. N. ve Coşkun, H. (2020). "Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ve teknoloji destekli Türkçe öğretiminin etkililiğine dair görüşleri". Ana Dili Eğitimi Dergisi, 8(3), 986-1000.